

tinada», escenifica el conflicte històric entre els Cairuts i els Rodons, bandositats banyolines partidàries del monestir i la vila, respectivament. L'exposició també va posar en relleu banyolins anònims que havien participat en la cultura popular de la ciutat.

>> Un dels cavallets de la mostra que es va poder visitar a Can Tarradas, a Banyoles.

De llengua | Una de les entitats pladestanyenques que m'ha semblat, de sempre, més admirable és el Centre Excursionista de Banyoles. El seu compromís amb l'entorn, amb el país, l'ha dut a fer tasques de manteniment d'esglésies i camins de la comarca i d'algunes comarques veïnes, i a oferir activitats culturals de tota mena. El seu local, la casa de Les Orenetes, és un viver d'activitat i de bon ambient. De manera oficial, des de 1953 han acompanyat generacions de banyolins a descobrir el país. Potser és aquesta tradició venerable i coherent que ha fet que em sorprenguéss d'una manera desagradable veure que organitzen una excursió que anomenen BUTT (Banyolins Ultra Turons Trail). Tot primer vaig pensar que era una ironia (no descarto que ho sigui), però té pinta que no, que ho diuen de debò, que fer una ruta pels turons que envolten l'estany (Sant Martíà, puig Clarà, puig de les Gitanes, Sant Patllari i Rocacorba), allò que s'ha fet tota la vida, almenys en trams separats, s'ha transformat per art de l'anglicisme innecessari i pretensions en un BUTT.

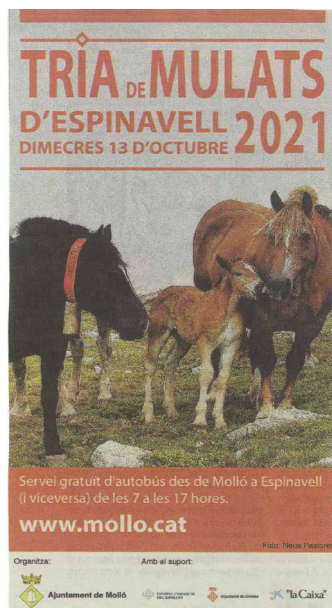
EL RIPOLLÈS

Text > EUSEBI PUIGDEMUNT

Fires del bestiar | Les fires del bestiar que van tenir lloc al Ripollès a mitjan octubre encapçalen aquesta

crònica. A les poblacions de Ribes, Ripoll i Espinavell es van celebrar, respectivament, la XXXVII Fira del Bestiar i la XXV, conjuntament amb la Fira Pirinenca de la Vall de Ribes; la de Santa Teresa i la Fira Catalana de l'Ovella i la Tria de Mulats, essent aquesta darrera la que gaudeix d'un ressò turístic més ample. Els punts en comú de totes són recordar els orígens de les tradicions de la comarca, d'una banda, i de l'altra, ser un pols d'atracció de visitants i de compravenda per als ramaders assistents i participants.

I sense deixar encara les fires relacionades amb el sector primari que se celebren durant els primers dies tardorals, volem deixar constància de la Fira de la Galeta de Camprodon, la de la Cervesa Artesana i del Rebost i del Mercat Gourmand de Pardines, la Diaada del Bolet de Planoles i la de la Trumfa de la Vall de Camprodon a Vilallonga de Ter. Deixant de banda l'innegable interès turístic de totes, els organitzadors hi van voler potenciar i reivindicar els productes de proximitat o de quilòmetre zero, i animar a consumir-ne.

>> Cartell de la Tria de Mulats d'Espinavell. (Foto: AJUNTAMENT DE MOLLÓ)

Jornades del Patrimoni | Una altra notícia que cal destacar per la transversalitat, és la celebració de les Jornades Europees del Patrimoni 2021 a Ripoll, Sant Joan de les Abadesses, Camprodon i Beget (recordem, ni que sigui de passada, que aquesta darrera població ha estat reconeguda fa ben

poc com un dels pobles més bonics de tot l'Estat espanyol), amb un seguit d'activitats (visites guiades, rutes de descoberta, museus...) en què la participació va ser realment significativa.

També va ser un èxit el retornat festiu de senderisme Ripollès Discovery Walking, organitzat per Itinerànnia, amb la finalitat de descobrir els racons naturals de la comarca a través de diferents pràctiques esportives i amb la col·laboració de guies especialitzats.

Clicks i tresc | La Fira de la Tardor i la Fira del Col·leccionisme Playmobil i Lego van arribar a Camprodon, on també es va celebrar la primera edició del Pyrennes Mountain Festival, que no és altra cosa que una fira especialitzada en tresc (*trekking*), senderisme i curses de muntanya (*trail running*).

A la capital de la comarca, Ripoll, va tenir lloc la cloenda del periple del projecte «Despertant instruments adormits» de la portalada del monestir de Santa Maria, amb cinc concerts a càrrec d'artistes de reconegut prestigi, com ara la Labyrinth Orchestra o els Troubadours Art Ensemble. La Coral de Santa Maria de Ripoll, dirigida per Teresina Maideu, també hi va participar.

A la vila de Sant Joan de les Abadesses hi ha dos fets per comentar: un fa referència al món de la cultura, i l'altre al món de l'esport. Comencem, doncs, pel primer. A mitjan octubre van tenir lloc els actes d'homenatge a Ramon Cotrina, reconegut intel·lectual i escriptor de discreció proverbial. Es va morir l'abril de l'any passat, però a causa de la pandèmia no va ser possible retre-li cap acte de reconeixement. Al matí, alguns membres del grup de teatre SAT van fer una lectura de diversos fragments del seu corpus literari als porxos de l'antiga Escola Vedruna, i després va tenir lloc la presentació del llibre *Estimat Ramon* a càrrec del seu amic Joan Nan Orriols i de l'expresident de la Generalitat, Quim Torra. Pel que fa a l'esdeveniment esportiu, celebrem el retorn dels esperats Tres Dies de Trial de Sentigosa, en els quals, a més d'haver-hi cent noranta inscripcions, es va poder gaudir de les exhibicions dels campions mundials Toni Bou, Takahisa Fujinami i Gabriel Marcelli.

I acabem a la vila de Campdevànol, on van tenir lloc els actes de la IV Bienal del Metall. En aquesta edició es van inaugurar el Centre Pyrfer del Ferro i

de l'Aigua i la Ruta del Ferro i de l'Aigua. Amb aquests dos nous elements, l'Ajuntament s'ha proposat reivindicar el passat de la vila ripollesa, tan vinculat a l'ús de l'aigua i del metall.

LA SELVA

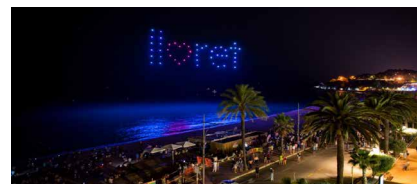
Text > JOAN DOMÈNECH

Lloret: Drone Festival | Cal deixar constància que l'estiu passat la vila turística va ser pionera en una nova modalitat d'atracció, ja que va ser la seu del primer festival de drons, promogut per l'empresa catalana Flock Drone Art. Tots els divendres del mes d'agost, a dos quarts d'onze de la nit, sobre la platja lloretenca es va poder veure un espectacle totalment nou, que combinava una atrevida coreografia amb llums, colors i música. En certa manera, aquesta exhibició va substituir els focs artificials de la Festa Major, amb l'avantatge que no deixa residus i és respectuosa amb el medi ambient. L'Ajuntament de Lloret va voler compensar els problemes de la pandèmia i seguir sent capdavantera en el sector de l'oci amb una innovació de primera magnitud, que una gran quantitat de públic degudament situat

i controlat va poder contemplar des del primer dia. Sens dubte, aquesta oferta cultural complementària va ser elogiada unànimement.

Amer: els laboratoris Hipra | La COVID-19 va crear molts problemes arreu del món i va justificar la lluita per trobar una vacuna que preservés la integritat dels humans contra la mortalitat que es va produir en la primera envestida de la pandèmia. Darrerament ha sorprès favorablement la incorporació en aquesta campanya de la farmacèutica Hipra, amb seu a Amer. Aquesta empresa supera de llarg els dos mil treballadors i ha adquirit, darrerament, l'empresa GoodGut, situada al Parc Científic i Tecnològic de la Universitat de Girona, que es va crear el 2014 i va ser guardonada ja el 2019 per la seva capacitat d'innovació i, sobretot, per l'aportació femenina. La multinacional d'Amer ja ha iniciat les primeres fases de l'assaig clínic contra la COVID-19, i la seva vacuna podria entrar en joc cap a final d'any. L'empresa d'Amer, que comercialitza els seus productes a més de cent països i hi té diverses filials, dedica el 10 % de la facturació a la recerca, i se suma així al moviment per aturar el progrés del virus que tant preocupa arreu.

Arbúcies: el record de la nissaga dels Cabrera | El Consell Comarcal de la Selva intenta potenciar el llegat històric dels Cabrera com a producte turístic cultural. Es tracta d'aprofitar l'atractiu del patrimoni material i immaterial del vescomtat i oferir-lo als visitants que s'interessen pel territori i per la història dels seus habitants i dels qui n'han portat les regnes en temps remots. El Centre d'Interpretació del Vescomtat de Cabrera s'ha ubicat al castell de Montsoriu, lloc ja de per si emblemàtic, i forma part del projecte iniciat el 2017 amb fons europeus. També s'ha ampliat, en aquesta línia, el Museu Etnològic del Montseny, a Arbúcies, que acollirà el Centre de Divulgació i Investigació de la Batllia de Montsoriu. S'han integrat en aquest projecte tretze municipis que engloben trenta-vuit elements patrimonials, als quals se'n van afegint més. S'han creat, també, unes rutes que permeten seguir la petjada dels Cabrera.

>> Un moment del festival de drons celebrat a Lloret. (Foto: FLOCK DRONE ART)

GIRONINS A L'EXTERIOR

Text > JOACHIM CLOS, resident a Riom (França)

Vaig néixer a Blanes, però visc a França des de fa seixanta-dos anys, concretament des que en tenia setze. Això no impedeix que em senti ben català, tot i que quan visito la meua terra d'origen no puc evitar que se'm noti l'accent francès. El meu pare, que era lampista, havia viscut a Tolosa durant la Guerra Civil. Després va tornar una temporada a

Blanes, però la feina no li anava prou bé i, al cap d'un temps, va decidir marxar a Riom, al departament de Puèi Domat (Puy-de-Dôme), on vivien uns amics d'Hostalric. Allà sí que va trobar feina, i quan jo tenia setze anys vaig anar a viure amb ell. A Blanes jo ja havia après l'ofici, però no em va deixar treballar i em va apuntar a un centre de formació professional. Al cap de tres anys, després de treure'm un parell de certificats, vaig començar a treballar. Llavors ja estava plenament adaptat als costums francesos, no gaire diferents dels nostres si deixem de banda els horaris dels àpats: sempre dinen a les dotze del migdia i sopen a les set de la tarda.

Vaig conèixer la Raymonde, que l'agost del 1968 es va convertir en la meua dona, a la festa en què jo feia vint-i-tres anys. Vam tenir dos fills: en Raphaël, que va morir amb trenta-cinc

anys en un accident de moto, i en Jérôme, que ara en té cinquanta. La mort d'en Raphaël, no he acabat de superar-la mai, com tampoc la de la Raymonde, que va traspasar el 2012. Són desgràcies que marquen, com també el fet de patir diabetis des dels catorze anys. Algun dia escriuré un llibre explicant les meves vivències. Després de treballar durant molts anys, em vaig fer professor del meu ofici i, quan em vaig treure el títol a París, vaig tenir la sort de trobar feina a Riom. Em vaig jubilar abans dels seixanta anys i, tot i que m'enyoro força de Blanes i de Catalunya, a França soc prou feliç. Fa uns anys vaig conèixer la Chantal i ens agrada molt ballar. Vals, tango, salsa, el que sigui. Hi anem tres cops a la setmana, o almenys hi anàvem fins que va esclatar la pandèmia. Espero que ben aviat puguem tornar-hi.